

به نام آفریننده بیت‌ها

دانشکده‌ی برق و کامپیوتر

دانشگاه صنعتی اصفهان

نیم‌سال دوم ۱۴۰۱ - ۱۴۰۲

سیگنال‌ها و سیستم‌ها

تمرین ششم

نام:

دانیال خراسانی‌زاده

شماره دانشجویی:

۹۹۲۲۳۹۳

استاد درس:

دکتر نقش

۱

۱.۱

$$\begin{aligned}
 u(t-a) &= \frac{1}{2}(1 + \text{sign}(t-a)) \\
 U(j\omega) &= \int_{-\infty}^{\infty} \frac{1}{2}(1 + \text{sign}(t-a))e^{-j\omega t} dt = \frac{1}{2} \left(\int_{-\infty}^{\infty} e^{-j\omega t} dt + \int_{-\infty}^{\infty} \text{sign}(t-a)e^{-j\omega t} dt \right) \\
 &= \frac{1}{2} \left(2\pi\delta(\omega) + \frac{2e^{-j\omega a}}{j\omega} \right) = \pi\delta(\omega) + \frac{e^{-j\omega a}}{j\omega}
 \end{aligned}$$

$$D(j\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} \delta(t-a)e^{-j\omega t} dt = e^{-j\omega a}$$

۲.۱

$$\mathfrak{F}\mathfrak{T}\left\{\int_{-\infty}^t x(\tau) d\tau\right\} = \mathfrak{F}\mathfrak{T}\{x(t) * u(t)\} = X(j\omega)U(j\omega) = \frac{X(j\omega)}{j\omega} + \pi X(0)\delta(\omega)$$

۳.۱

$$\begin{aligned}
 u(t-a) &= \int_{-\infty}^t \delta(\tau-a) d\tau \\
 \mathfrak{F}\mathfrak{T}\{u(t-a)\} &= \frac{D(j\omega)}{j\omega} + \pi D(0)\delta(\omega) = \frac{e^{-j\omega a}}{j\omega} + \pi\delta(\omega)
 \end{aligned}$$

۲

۱.۲

$$\begin{aligned}
 x_1[n] &= \frac{\sin(\frac{n\pi}{5})}{n\pi} \xleftrightarrow{\mathcal{FT}} X_1(e^{j\omega}) = \begin{cases} 1 & 0 \leq |\omega| \leq \frac{\pi}{5} \\ 0 & \frac{\pi}{5} < |\omega| < \pi \end{cases} \\
 x_2[n] &= \cos(\frac{7n\pi}{2}) \xrightarrow{\text{Discrete time cos is } 2\pi \text{ periodic}} \cos(\frac{n\pi}{2}) \\
 x_2[n] &\xleftrightarrow{\mathcal{FT}} X_2(e^{j\omega}) = \pi \sum_{l=-\infty}^{\infty} \delta(\omega - \frac{\pi}{2} - 2\pi l) + \delta(\omega + \frac{\pi}{2} - 2\pi l) \\
 x[n] &= x_1[n]x_2[n] \xleftrightarrow{\mathcal{FT}} X(e^{j\omega}) = X_1(e^{j\omega}) * X_2(e^{j\omega}) = \begin{cases} 1 & \frac{3\pi}{10} \leq |\omega| \leq \frac{7\pi}{10} \\ 0 & \text{otherwise} \end{cases}
 \end{aligned}$$

۲.۲

$$\begin{aligned}
 x[n] &= \sum_{k=-\infty}^{\infty} (n-k-3)\left(\frac{1}{7}\right)^{|k|} \\
 &= n-3 + \sum_{k=-\infty}^{-1} (n-k-3)\left(\frac{1}{7}\right)^{-k} + \sum_{k=1}^{\infty} (n-k-3)\left(\frac{1}{7}\right)^k \\
 &= n-3 + \sum_{k=1}^{\infty} (n+k-3)\left(\frac{1}{7}\right)^k + \sum_{k=1}^{\infty} (n-k-3)\left(\frac{1}{7}\right)^k \\
 &= n-3 + \frac{n}{6} - \frac{11}{36} + \frac{n}{6} - \frac{25}{36} = \frac{4n}{3} - 4
 \end{aligned}$$

تابع تبدیل فوریه ندارد.

۳.۲

$$\begin{aligned}
 x[n] &= \left(\frac{1}{3}\right)^{|n|} u[-n-2] \xleftrightarrow{\mathcal{FT}} X(e^{j\omega}) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} \left(\frac{1}{3}\right)^{|n|} u[-n-2] e^{-j\omega n} \\
 &= \sum_{n=-\infty}^{-2} \left(\frac{e^{j\omega}}{3}\right)^{-n} = \sum_{n=2}^{\infty} \left(\frac{e^{j\omega}}{3}\right)^n = \frac{\frac{e^{2j\omega}}{9}}{1 - \frac{e^{j\omega}}{3}}
 \end{aligned}$$

۳

۱.۳

$$X(e^{j\omega}) = \frac{7}{9} \frac{1}{1 + \frac{1}{4}e^{-j\omega}} + \frac{2}{9} \frac{1}{1 - \frac{1}{2}e^{-j\omega}}$$

$$x[n] = \frac{7}{9} \left(-\frac{1}{4}\right)^n u[n] + \frac{2}{9} \left(\frac{1}{2}\right)^n u[n]$$

۲.۳

این سیگنال تبدیل فوریه یک سیگنال پریودیک با پریود ۵ و ضرایب $a_k = \frac{(-1)^k}{2\pi}$ است.

$$x[n] = \frac{1}{2\pi} \sum_{k=0}^4 (-1)^k e^{jk \frac{2\pi i}{5} n}$$

۳.۳

$$X(e^{j\omega}) = \sum_{m=0}^{n_0-1} \frac{e^{-j\omega m}}{3^m}$$

$$x[n] = \sum_{m=0}^{n_0-1} \frac{\delta[n-m]}{3^m}$$

۴.۳

$$\begin{aligned} x[n] &= \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} X(e^{j\omega}) e^{j\omega n} d\omega \\ &= -\frac{j}{\pi} \int_{-\pi}^0 e^{j\omega n} d\omega + \frac{j}{\pi} \int_0^{\pi} e^{j\omega n} d\omega \\ &= \frac{2(\cos(n\pi) - 1)}{n\pi} \end{aligned}$$

۴

$$x[n] \xleftrightarrow{\mathfrak{F}\mathfrak{T}} X(e^{j\omega})$$

۱.۴

$$x_1[n] = x[1-n] + x[-1-n]$$

$$x[-n] \xleftrightarrow{\mathfrak{F}\mathfrak{T}} X(e^{-j\omega})$$

$$x[1-n] \xleftrightarrow{\mathfrak{F}\mathfrak{T}} e^{j\omega} X(e^{-j\omega})$$

$$x[-1-n] \xleftrightarrow{\mathfrak{F}\mathfrak{T}} e^{-j\omega} X(e^{-j\omega})$$

$$x_1[n] \xleftrightarrow{\mathfrak{F}\mathfrak{T}} e^{j\omega} X(e^{-j\omega}) + e^{-j\omega} X(e^{-j\omega}) = 2 \cos(\omega) X(e^{-j\omega})$$

۲.۴

$$x_2[n] = \frac{x^*[-n] + x[n]}{2}$$

$$x[-n] \xleftrightarrow{\mathfrak{F}\mathfrak{T}} X(e^{-j\omega})$$

$$x^*[-n] \xleftrightarrow{\mathfrak{F}\mathfrak{T}} X^*(e^{j\omega})$$

$$x[n] \xleftrightarrow{\mathfrak{F}\mathfrak{T}} X(e^{j\omega})$$

$$x_2[n] \xleftrightarrow{\mathfrak{F}\mathfrak{T}} \Re X(e^{j\omega})$$

۳.۴

$$x_3[n] = (n-1)^2 x[n] = n^2 x[n] - 2nx[n] + x[n]$$

$$nx[n] \xleftrightarrow{\mathfrak{F}\mathfrak{T}} j \frac{dX(e^{j\omega})}{d\omega}$$

$$n^2 x[n] \xleftrightarrow{\mathfrak{F}\mathfrak{T}} -\frac{d^2 X(e^{j\omega})}{d\omega^2}$$

$$x_3[n] \xleftrightarrow{\mathfrak{F}\mathfrak{T}} -\frac{d^2 X(e^{j\omega})}{d\omega^2} - 2j \frac{dX(e^{j\omega})}{d\omega} + X(e^{j\omega})$$

۵

۱.۵

سیگنال $\sum_{k=1}^{10} \sin(k\omega)$ یک سیگنال حقیقی و فرد است و طبق دوگانی تبدیل فوریه، می‌توانیم بگوییم که زوج تبدیل فوریه آن یک سیگنال کاملاً موهومی و فرد است. سیگنال داده شده یک شیفت زمانی بر روی زوج فوریه سیگنال بالا ایجاد می‌کند پس در نهایت سیگنال حاصل، موهومی است ولی زوج یا فرد نیست.

۲.۵

سیگنال داده شده از ترکیب دو سیگنال زوج و فرد ساخته شده پس فرد است و با توجه به ضریب j موهومی نیز هست. پس زوج تبدیل فوریه آن حقیقی و فرد است.

۳.۵

۶

۱.۶

۱.۱.۶

$$\begin{aligned}
 x[n] &\xrightarrow{\text{System}} y[n] \xleftrightarrow{\mathcal{F}} X(e^{j\omega}) \xrightarrow{\text{System}} Y(e^{j\omega}) \\
 x[n] &= ax_1[n] + bx_2[n] \xleftrightarrow{\mathcal{F}} X(e^{j\omega}) = aX_1(e^{j\omega}) + bX_2(e^{j\omega}) \\
 Y_1(e^{j\omega}) &= 2X_1(e^{j\omega}) + e^{-j\omega}X_1(e^{j\omega}) - \frac{dX_1(e^{j\omega})}{d\omega} \\
 Y_2(e^{j\omega}) &= 2X_2(e^{j\omega}) + e^{-j\omega}X_2(e^{j\omega}) - \frac{dX_2(e^{j\omega})}{d\omega} \\
 aY_1(e^{j\omega}) + bY_2(e^{j\omega}) &= a(2X_1(e^{j\omega}) + e^{-j\omega}X_1(e^{j\omega}) - \frac{dX_1(e^{j\omega})}{d\omega}) + b(2X_2(e^{j\omega}) + e^{-j\omega}X_2(e^{j\omega}) - \frac{dX_2(e^{j\omega})}{d\omega}) \\
 &= 2(aX_1(e^{j\omega}) + bX_2(e^{j\omega})) + e^{-j\omega}(aX_1(e^{j\omega}) + bX_2(e^{j\omega})) - \frac{d(aX_1(e^{j\omega}) + bX_2(e^{j\omega}))}{d\omega} = Y(e^{j\omega})
 \end{aligned}$$

سیستم خطی است.

۲.۱.۶

$$x[n] \xleftrightarrow{\mathcal{F}} X(e^{j\omega})$$

$$x_1[n] = x[n - n_0] \xleftrightarrow{\mathcal{F}} e^{-j\omega n_0} X(e^{j\omega})$$

$$Y_1(e^{j\omega}) = 2X_1(e^{j\omega}) + e^{-j\omega} X_1(e^{j\omega}) - \frac{dX_1(e^{j\omega})}{d\omega}$$

$$= 2e^{-j\omega n_0} X(e^{j\omega}) + e^{-j\omega} e^{-j\omega n_0} X(e^{j\omega}) - \frac{de^{-j\omega n_0} X(e^{j\omega})}{d\omega} = e^{-j\omega n_0} (2X(e^{j\omega}) + e^{-j\omega} X(e^{j\omega}) - \frac{dX(e^{j\omega})}{d\omega}) + je^{-j\omega} X(e^{j\omega})$$

سیستم تغییر ناپذیر با زمان نیست.

۲.۶

$$x[n] = \delta[n] \xleftrightarrow{\mathcal{F}} X(e^{j\omega}) = 1$$

$$H(e^{j\omega}) = 2 + e^{-j\omega} \xleftrightarrow{\mathcal{F}} h[n] = 2\delta[n] + \delta[n - 1]$$

۳.۶

۷

۱.۷

$$x[n] = \left(\frac{1}{2}\right)^n u[n] - \frac{1}{8} \left(\frac{1}{2}\right)^{n-1} u[n-1]$$

$$X(e^{j\omega}) = \frac{1}{1 - \frac{1}{2}e^{-j\omega}} - \frac{1}{8} \frac{e^{-j\omega}}{1 - \frac{1}{2}e^{-j\omega}} = \frac{1 - \frac{1}{8}e^{-j\omega}}{1 - \frac{1}{2}e^{-j\omega}}$$

$$Y(e^{j\omega}) = \frac{1}{1 - \frac{1}{3}e^{-j\omega}}$$

$$H(e^{j\omega}) = \frac{Y(e^{j\omega})}{X(e^{j\omega})} = \frac{1 - \frac{1}{2}e^{-j\omega}}{(1 - \frac{1}{3}e^{-j\omega})(1 - \frac{1}{8}e^{-j\omega})} = \frac{-4}{5} \frac{1}{1 - \frac{1}{3}e^{-j\omega}} + \frac{9}{5} \frac{1}{1 - \frac{1}{8}e^{-j\omega}}$$

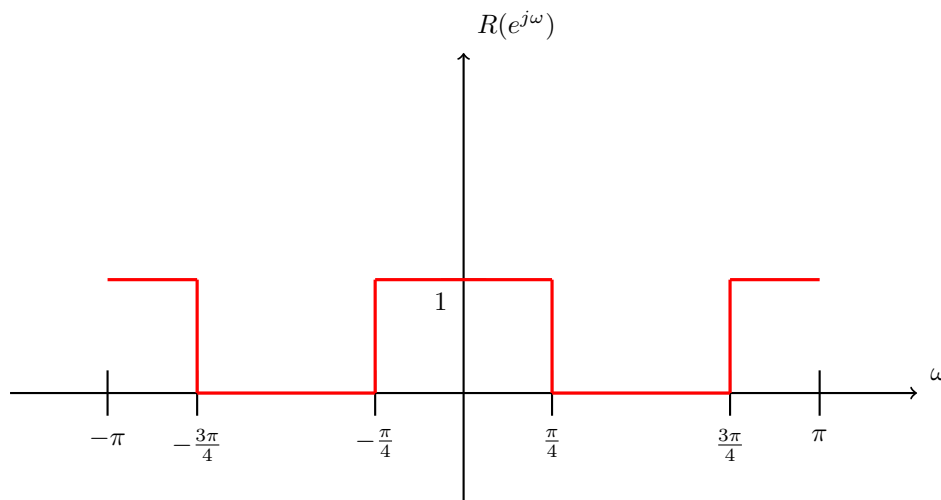
$$h[n] = \frac{-4}{5} \left(\frac{1}{3}\right)^n u[n] + \frac{9}{5} \left(\frac{1}{8}\right)^n u[n]$$

$$\begin{aligned}
 H(e^{j\omega}) &= \frac{Y(e^{j\omega})}{X(e^{j\omega})} = \frac{1 - \frac{1}{2}e^{-j\omega}}{(1 - \frac{1}{3}e^{-j\omega})(1 - \frac{1}{8}e^{-j\omega})} \\
 (1 - \frac{1}{2}e^{-j\omega})X(e^{j\omega}) &= (1 - \frac{1}{3}e^{-j\omega})(1 - \frac{1}{8}e^{-j\omega})Y(e^{j\omega}) \\
 &= X(e^{j\omega}) - \frac{1}{2}e^{-j\omega}X(e^{j\omega}) = Y(e^{j\omega}) - \frac{11}{24}e^{-j\omega}Y(e^{j\omega}) + \frac{1}{24}e^{-2j\omega}Y(e^{j\omega}) \\
 x[n] - \frac{1}{2}x[n-1] &= y[n] - \frac{11}{24}y[n-1] + \frac{1}{24}y[n-2]
 \end{aligned}$$

Λ

$$\begin{aligned}
 x_1[n] &= (-1)^n (h[n] * ((-1)^n x[n])) = e^{jn\pi} (h[n] * (e^{jn\pi} x[n])) = (e^{jn\pi} h[n]) * (e^{2jn\pi} x[n]) = (e^{jn\pi} h[n]) * x[n] \\
 X_1(e^{j\omega}) &= H(e^{j(\omega-\pi)})X(e^{j\omega}) \\
 X_2(e^{j\omega}) &= H(e^{j\omega})X(e^{j\omega}) \\
 Y(e^{j\omega}) &= X_1(e^{j\omega}) + X_2(e^{j\omega}) = H(e^{j(\omega-\pi)})X(e^{j\omega}) + H(e^{j\omega})X(e^{j\omega}) = X(e^{j\omega})(H(e^{j(\omega-\pi)}) + H(e^{j\omega})) \\
 R(e^{j\omega}) &= \frac{Y(e^{j\omega})}{X(e^{j\omega})} = H(e^{j(\omega-\pi)}) + H(e^{j\omega})
 \end{aligned}$$

یک فیلتر bandpass است که فرکانس‌های بین $-\frac{\pi}{4}$ تا $\frac{\pi}{4}$ و بین $\frac{3\pi}{4}$ تا $\frac{5\pi}{4}$ را از بین می‌برد.